

Eksporten 1999

Af Afsætningsmedarbejder Henrik Mainz, Dansk Juletræsdyrkerforening

Mens afsætningen af dette års produktion er i fuld gang, kan det være interessant at kigge lidt på eksportudviklingen for sæsonen 1999, der jo i nogen udstrækning er med til at bestemme, hvorledes markedet agerer i den aktuelle sæson.

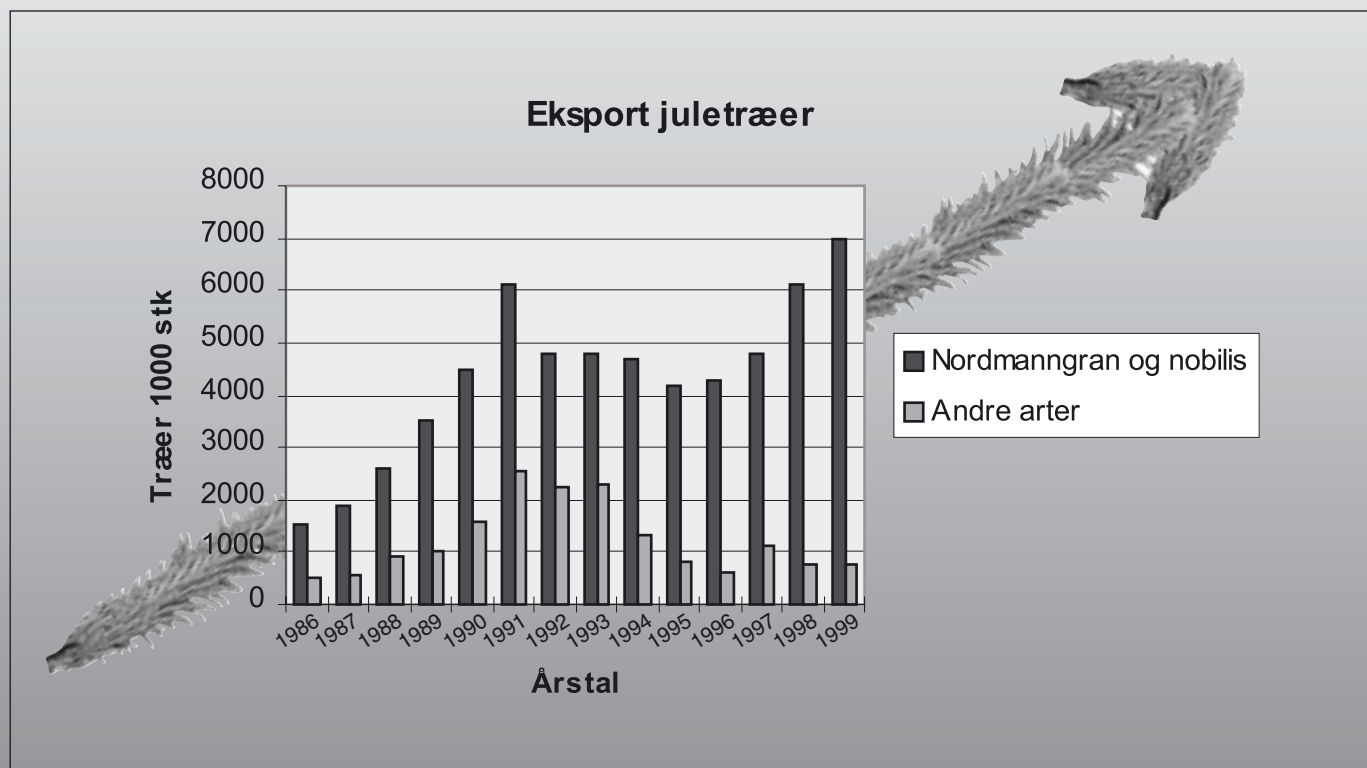
Baggrund for tallene

Ved analyse af det foreliggende talmateriale bør det holdes for øje, at der er en række unøjagtigheder i de officielle tal fra Danmarks Statistik. Dette bevirker, at det er nødvendigt at foretage en række korrektioner for at få et mere nøjagtigt billede af den totale danske eksport. Disse korrektioner udføres på baggrund af de indberetninger, som foreningens medlemmer hvert år indsender sammen med årets prognoser og den faktiske produktion. Unøjagtighederne i datamaterialet fra Dan-

marks Statistik opstår fortrinsvis på grund af reglerne for indberetning, der blandt andet indeholder en afgrænsning, således at eksportomsætninger under 800.000 kr. ikke indberettes. Af denne grund er der et meget stort antal små eksportører, hvis eksport ikke indgår i den samlede registrering. Disse mængder må endda antages at være stigende i disse år, hvor et stadigt større antal producenter forsøger at afsætte deres varer direkte til udenlandske aftagere.

Endvidere er det nødvendigt at korrigere for oplysninger, der er indberettet forkert. Eksempelvis ses der næsten hvert år en stor eksport af endog meget billige træer i marts og april måned. Disse tal dækker over planteskoleplanter, og skal derfor fradrages de tal, som fremgår af de officielle statistiske oplysninger. Foretages ovenstående beskrevne korrektioner, giver materialet et vejledende billede over, hvorledes den danske eksport udvikler sig fra år til år. Dette tilrettede materiale danner sammen med med-

Den endelige opgørelse fra Danmarks Statistik foreligger nu, og sammenholdt med de indberetninger medlemmerne af Dansk Juletræsdyrkerforening har indleveret over sæsonens solgte mængder, kan dannes et dækkende overblik over udviklingen indenfor branchen.

Figur 1. Gennem de seneste år er Danmarks totale eksport af juletræer steget. Den største stigning har været indenfor gruppen nordmannsgran og nobilis. Her har stigningen opvejet det fald, som har været indenfor juletræer af andre arter.

lemsindberetningerne grundlag for de følgende opgørelser.

Eksporten samlet set

Den totale danske eksport af juletræer og pyntegrønt er i 1999 værdimæssigt steget med 5,4%. Denne stigning modsvarer - i reelle eksportkroner - nogenlunde nedgangen på 6 % i 1998. Stigningen har udelukkende fundet sted indenfor juletræerne, mens eksporten af pyntegrønt forekommer helt stabil, dog med en lille forskydning i retning af endnu mere nobilis- og nordmannsgrangrønt i stedet for andre arter som cypres, rødgran med flere.

De totale eksportmængder

Betragtes de eksporterede mængder, er især andelen af juletræer øget. For gruppen af nordmannsgran og nobilis træer, som dækker omkring 90 % af den samlede eksport, er væksten på ikke mindre end 15%. Således eksporterede Danmark i 1999 i alt 7,7 mio. juletræer, hvoraf nordmannsgran og nobilis udgjorde de 7,0 mio. (se figur 1). Det betyder, at den stigning, som flere udbudsprognoser længe har forudsagt, nu begynder at vise sig. Den er dog endnu ikke så markant som forventet, men 1999 var det år, hvor Danmarks produktion af træer til eksport var den højeste nogensinde.

Ligesom de foregående år er stigningen udelukkende sket i gruppen af nordmannsgran og nobilis, mens den afsatte mængde af de øvrige arter er uændret i forhold til 1998. Med andre ord taber rødgran i disse år markedsandele som juletræsart. Denne udvikling er overensstemmende med de årlige markedsanalyser, der viser, at forbrugerne

klart foretrækker nordmannsgranen som art, når de først én gang har prøvet den. Det må således forventes, at denne stigning i eksporten vil fortsætte, idet forbrugernes efterspørgsel er i markant stigning i de største aftagerlande.

For pyntegrøntets vedkommende er billedet i 1999 nogenlunde identisk med 1998. Mængden af nordmannsgran og nobilis steg med lidt under 3 %, mens de øvrige arters andele faldt i samme omfang (figur 2). Tallene fra Danmarks Statistik skelner ikke mellem nordmannsgran og nobilis, men opererer med én kategori for disse to arter og én for resten af de eksporterede arter. Af denne grund er det ikke muligt at analysere fordelingen mellem vores to hovedprodukter indenfor pyntegrønt. Indberetningerne fra foreningens medlemmer indikerer dog, at andelen af nordmannsgran grønt ligger på ca. 30%, hvilket svarer til de foregående års produktion.

Den totale prisudvikling

Betragtes salgspriserne, viser det sig, som det ses i figur 3, at tendensen fra 1998 med faldende gennemsnitspriser fortsætter. Nordmannsgranen er faldet med ca. 5 kr., hvilket forklarer, hvorfor den samlede værdistigning er væsentlig mindre end stigningen i den eksporterede mængde. Prisfaldet svarer til ca. 7 % for gennemsnitstræet. Det er indlysende, at den øgede mængde af uklassificerede træer er en del af forklaringen på dette forhold, men samtidig ser det ud til, at der er sket en ganske stor stigning i eksporten af små træer. Sidstnævnte faktor påvirker naturligvis også gennemsnitsprisen negativt. For pyntegrønt synes de opnåede gennemsnitspriser at være meget tæt på niveauet

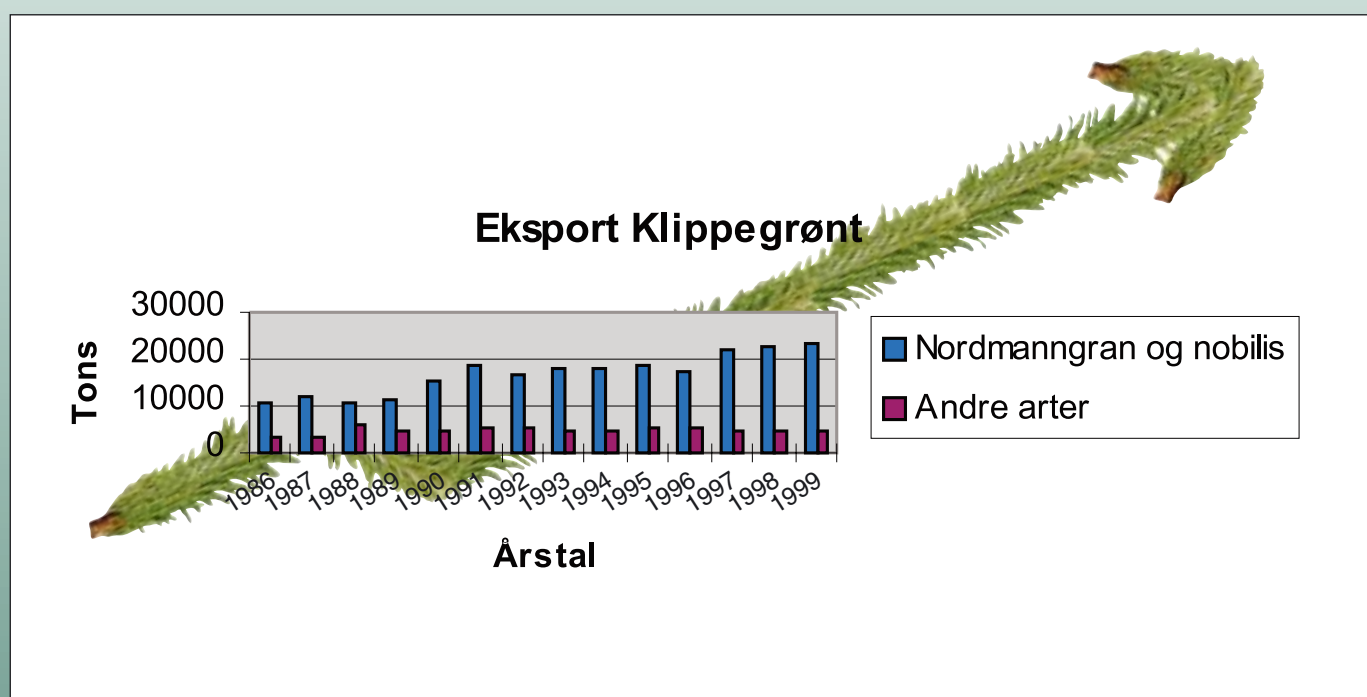
for 1998. Imidlertid kan der indenfor de enkelte grupper forekomme større udsving på grund af ændringer i sortimenterne - udsving, som ikke kan aflæses med de nuværende opgørelsesmetoder.

Hvem købte vores varer?

Af listen over lande, der har importeret juletræer fra Danmark, fremgår det, at der i 1999 blev solgt juletræer til så eksotiske lande som Togo, Sri Lanka, Melilla, Singapore, Sydafrika, Malaysia, Grønland, Ukraine og Hviderusland. I alt blev der eksporteret til 32 forskellige lande over hele verden - en stigning på 8 nye modtagerlande.

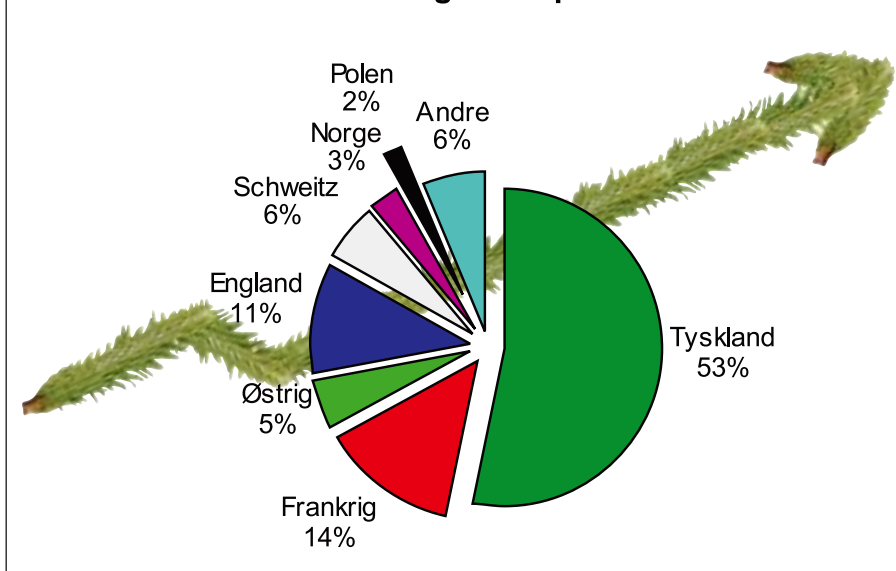
Imidlertid er det naturligvis de store traditionelle aftagerlande som Tyskland, Østrig, Frankrig og England, der tegner sig for hovedmængden af eksporten. Således gik 53 % af træerne til Tyskland, 14 % til Frankrig og 11 % til Storbritannien (se figur 4). Disse 3 lande tegner sig også for store stigninger i mængden af træer. Tyskland aftog 17 % flere træer end i 1998, i Frankrig steg mængden med 49 %, mens der til England blev eksporteret ikke mindre end 64 % flere træer end i 1998. Det er helt åbenlyst, at forbrugerne generelt har "opdaget" fordelene ved nordmannsgranen som juletræsart og nu efterspørger den i langt bredere kredse, end vi tidligere har set. Samtidig er det også klart, at vores afsætningskampagner i henholdsvis Frankrig og Tyskland nu virkelig viser sig at have effekt ved at sætte fokus på nordmannsgranen og dens fordele som juletræ. Gennem eksportørerne er dele af kampagnen også bragt til England, hvor det ligeledes må forventes, at kampagnemateriale har haft en vis effekt.

Det er endvidere positivt at kunne registre-

Figur 2. Igen i 1999 var der en svag stigning (ca. 3%) indenfor pyntegrønt fra nobilis og nordmannsgran.

Procentvis fordeling til eksportmarkederne

Figur 4. Særligt Tyskland, men også Frankrig og England er vores vigtigste aftagerlande.

re, hvorledes en række af de nye demokrati-er i Østeuropa er begyndt at aftage mængder i større stil. Således er eksporten til Polen steget med 34 % i forhold til året før. Antalsmæssigt er det endnu beskedent, men det viser et meget interessant potentiale. På dette marked kan der forventes en kraftig udvikling de kommende år, ligesom Tjekkiet og Ungarn at tegner sig som lovende aftagerlande.

For pyntegrøntet har markedet ikke ændret sig væsentligt i forhold til tidligere. Det tyske marked tegner sig her for 3/4 af den totale mængde, mens de resterende mængder eks-

porteres til Holland, Østrig, Schweiz og Polen. For Holland og Polen gælder det, at en stor del af mængden - efter at have været "under uret" i Holland og måske forædlet i Polen - er blevet videreeksporteret til det tyske marked. Således er det ikke urealistisk at sige, at op mod 90 % af den danske eksport af pyntegrønt afsættes på det store tyske marked.

Prisbetragtninger

Naturligvis bør de eksporterede mængder sættes i forhold til de priser, der opnås. Det

viser sig således, at eksportværdien ikke øges i samme omfang som eksportmængden. En væsentlig årsag til dette er, at gennemsnitsprisen for nordmannsgran juletræer i Tyskland er faldet med 11 %. Det må antages, at den stigende mængde af uklassificerede træer til Tyskland er hovedårsagen til denne prisnedgang. Således kostede en gennemsnits nordmannsgran i 1999 68 kr. mod 76 kr. i 1998.

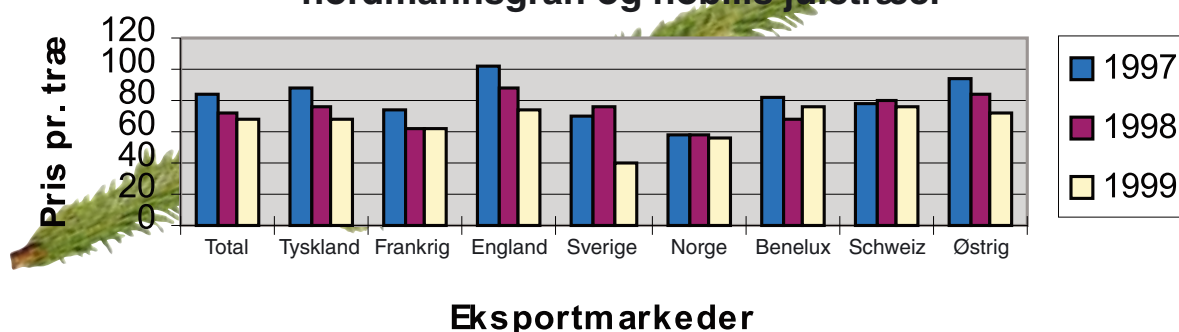
Juletræer

Tilsvarende faldende gennemsnitspriser kan også registreres på andre markeder. For Storbritannien gælder det, at gennemsnitsprisen er faldet med 14 kr. Den ligger dog stadig på et noget højere niveau end den tyske, men samlet trækker det eksportværdien nedad. Glædeligt er det at se, at der i Frankrig opnås en tilsvarende pris som i 1998. Markedet er kendetegnet ved mange små træer, og af denne grund ligger prisen på et lavt niveau. Endelig må det også noteres, at de nye aftagerlande som Polen, Ungarn og Tjekkiet endnu kun betaler lave priser for juletræerne, men her er priserne til gengæld under en gunstig udvikling set med producentøjne. Således er prisen det seneste år steget med 12 kr. og ligger nu på omkring 50 kr.

Pyntegrønt

På det tyske marked har pyntegrøntet været under noget pres, og prisen er således faldet med ca. 4 %. Det er ikke muligt at afgøre, om prisen ligger på nordmannsgran eller nobilis, men de øgede mængder af juletræsklip indikerer, at det er her, forklaringen skal findes. Nobilis tegner sig således som den stabile faktor i billedet.

Opnåede gennemsnitspriser for nordmannsgran og nobilis juletræer

Figur 3. Igen i 1999 var den gennemsnitlige pris for juletræer faldende, hvilket skyldes flere årsager.